

به نام خدا

سوالات درس جغرافیا (۱)

دبیر: آقای میری

تهیه و تنظیم: حسین فتح الهی

سال تحصیلی ۹۷-۹۸

سوالات درس اول

۱- هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می کند تا از محیط خود بهره مند شود.

۲- واژه ی جغرافیا اولین بار توسط **اراتوستن** دانشمند **یونانی** ارائه شد.

۳- **انسان** و **محیط** دو عامل مهم در علم جغرافیا است.

۴- محیط طبیعی، مجموعه ای **متعادل** است.

۵- تعریف جغرافیا از نظر **اراتوستن** چیست؟

جغرافیا علم مطالعه ی زمین بعنوان جایگاه انسان است.

۶- محیط جغرافیایی چگونه به دست آمده است؟

از تعامل انسان و محیط طبیعی

۷- مکان را تعریف کنید.

بسیاری از فعالیت های انسان در محلّ معینی انجام می شود که آن را مکان می نامند.

۸- جغرافیا را تعریف کنید.

جغرافیا علم بررسی روابط متقابل انسان و محیط است.

۹- روش مطالعه در جغرافیا چیست؟

کلی نگری یا دید ترکیبی

۱۰- دید ترکیبی یعنی چه؟

یعنی مطالعه همه جانبه و جامع پدیده ها با تمام ویژگی های آن در یک مکان

۱۱- مفاهیم اساسی دانش جغرافیا چیست؟

(۱) مکان (۲) روابط متقابل انسان با محیط

۱۲- عملکرد انسان با محیط به چند گونه است؟ نام ببرید.

(۱) درک توان ها و استفاده از منابع برای رفع نیاز ها

(۲) نگاه سود جویانه برای رسیدن به خواسته ها

۱۳- سه شاخه ی اصلی دانش جغرافیا را نام ببرید.

(۱) جغرافیای طبیعی (۲) جغرافیای انسانی (۳) فنون جغرافیایی

۱۴- چرا روش مطالعه در جغرافیا کلی نگری یا ترکیبی است؟

زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی با یکدیگر عمل می کنند.

سوالات درس دوم

- ۱- روش به دست آوردن اطلاعات **روش میدانی** و **روش کتابخانه ای** است.
- ۲- **حسن کنجاوی** انسان درباره ی جهان و مسائل گوناگون آن سبب تلاش او برای کشف **ناشناخته ها** شده است.
- ۳- مراحل پژوهش در جغرافیا را نام ببرید.
- ۱) طرح سؤال ۲) تدوین فرضیه ۳) جمع آوری اطلاعات ۴) پردازش اطلاعات ۵) نتیجه گیری و ارائه پرسش
- ۴- فرضیه را تعریف کنید.
- پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمند محقق درمورد سوال را فرضیه گویند.
- ۵- فرضیه های پژوهشگر به چه عواملی بستگی دارد؟
به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.
- ۶- روش کتابخانه ای را تعریف کنید.
- این روش در تمامی پژوهش های علمی، مورد استفاده قرار می گیرد. در برخی از آن ها تمام تلاش پژوهشگر در کتابخانه صورت می گیرد و در برخی دیگر، بخشی از پژوهش در آنجا انجام می شود.
- ۷- روش میدانی را تعریف کنید.
- پژوهشگر در این روش باید برای گرد آوری اطلاعات به مکان مورد تحقیق و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مطالعه به گرد آوری اطلاعات بپردازد. در واقع، او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد.
- ۸- سئوالات کلیدی جغرافیا را نام ببرید.
- ۱) کجا؟ ۲) چه چیزی؟ ۳) چرا؟ ۴) چه کسی یا چه کسانی؟ ۵) چه موقع؟ ۶) چطور؟
- ۹- سؤال کجا که جزء سئوالات کلیدی جغرافیاست، به چه معناست؟
سؤال کجا با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده ها سر و کار دارد. (این اتفاق در کجا رخ داده است؟)

۱۰- سؤال چه چیزی که جزء سئوالات کلیدی جغرافیاست، به چه معناست؟

سؤال چه چیزی بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد. (چه چیزی رخ داده است؟)

۱۱- سؤال چرا که جزء سئوالات کلیدی جغرافیاست، به چه معناست؟

سؤال چرا، به علت وقوع پدیده می پردازد. (چرا این پدیده به وجود آمده است؟)

۱۲- سؤال چه کسی یا چه کسانی که جزء سئوالات کلیدی جغرافیاست، به چه معناست؟

سؤال چه کسی یا چه کسانی روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می دهد. (چه کسانی یا کدام فعالیت ها و برنامه های انسانی در این پدیده اثر داشته است و تاثیر آن بر انسان و محیط چیست؟)

۱۳- سؤال چه موقع که جزء سئوالات کلیدی جغرافیاست، به چه معناست؟

سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می پردازد. (چه زمانی این پدیده، شدت می یابد؟)

۱۴- سؤال چطور که جزئی سئوالات کلیدی جغرافیاست، به چه معناست؟

سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می پردازد. (زمینه های به وجود آورنده ی این پدیده، چیست؟)

سوالات درس سوم جغرافیا

- ۱- تنگه ی هرمز آبراهه ای هلالی شکل است.
- ۲- ایران $47/3$ درصد مرز خشکی و $30/8$ درصد مرز رودخانه ای و $21/9$ درصد مرز آبی دارد.
- ۳- گستردگی کشور ما در این عرض ها به تنوع آب و هوا در آن منجر شده است.
- ۴- موقعیت ریاضی یا مطلق را تعریف کنید.
- محل دقیق هر پدیده یا مکان ، با توجه به طول و عرض جغرافیایی ، موقعیت ریاضی یا مطلق آن مکان است.
- ۵- موقعیت نسبی را تعریف کنید.
- محل قرار گیری هر مکان ، نسبت به پدیده های طبیعی یا انسانی پیرامون خود ، موقعیت نسبی آن مکان است.
- ۶- منظور از موقعیت نسبی هر کشور چیست؟
- محل قرار گیری آن ، نسبت به سایر کشورها ، دریا ها ، تنگه ها ، کانال ها ، خلیج ها و منابع اقتصادی و... است.
- ۷- انواع مرز های سیاسی را نام ببرید.
- مرز های خشکی - مرز های هوایی - مرز های آبی
- ۸- کاربرد مرز چیست؟ (مرز سیاسی را تعریف کنید).
- مرز مهم ترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از کشور همسایه است و نشان می دهد سرزمین یک کشور تا کجا امتداد دارد.
- ۹- تنگه ی هرمز چیست؟
- تنگه ی هرمز آبراهه ای هلالی شکل است که به آب های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می کند.
- ۱۰- دلایل اهمیت تنگه ی هرمز را بنویسید.

تنگه ی هرمز به سبب اینکه دروازه ی خروجی نفت خلیج فارس است ، مهم ترین آبراهه ی راهبردی (استراتژیک) و یکی از گذرگاه های تجاری مهم جهان است.

۱۱- چرا دریای عمان اهمیت بسیاری برای ایران دارد؟

دریای عمان به واسطه ی مجاورت با آب های آزاد (اقیانوس هند) وجود سواحل با قابلیت های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

۱۲- چرا دریای خزر از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است؟

دریای خزر ، بزرگترین پهنه ی آبی محصور در خشکی به واسطه ی منابع نفت و گاز ، تامین ۹۰ درصد از خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.

۱۳- ایران طولانی ترین و کوتاه ترین مرز را با کجا دارد؟

طولانی ترین مرز را با عراق و کوتاه ترین مرز را با ارمنستان دارد.

۱۴- چرا موقعیت نسبی ایران بسیار ممتاز است؟

زیرا در مجاورت خلیج فارس ، دریای عمان ، تنگه ی هرمز و نیز دریای خزر است.